

Sociálny faktor ozbrojených síl v Európe

Súčasná geopolitická situácia vo východnej Európe značne ovplyvňuje obrannú politiku EÚ. Jej posilnenie má vplyv na ozbrojené sily, teda aj na členov EUROMILu.

Ozbrojené sily často podporujú civilné operácie v súvislosti s incidentmi so zmenou klímy. Vo väčšine prípadov vojenský personál nie je plne pripravený na takéto operácie. Uvažuje sa (na základe návrhu Austrálie) o možnom vytvorení špecializovaných jednotiek zložených zo záložného personálu, ktoré by boli schopné riešiť riziká a hrozby súvisiace s klímou.

Rok 2022 je charakterizovaný ako rok európskej obrany, kedy došlo k mnohým zmenám. Ukazuje sa **nutnosť posilnenia euroatlantického priestoru**, aby bol schopný reagovať na súčasné a budúce výzvy a krízy. Dôležitým faktorom je posilnenie kapacity útvarov rýchleho nasadenia v EÚ. Zvýšenie počtov až na 5000 príslušníkov, ktoré **budú pripravené plniť stabilizačné, záchranné a evakuačné operácie**. Od roku 2023 sa začnú spoločné cvičenia jednotiek pozemných, leteckých aj námorných síl. Viac spoločných cvičení zvýšia efektivitu a interoperabilitu a vytvoria vhodné podmienky, **aby EÚ sa stala silným hráčom v oblasti bezpečnosti a obrany**, ktorý bude schopný včas a adekvátne reagovať na vznikajúce hrozby. **EUROMIL sa domnieva**, že počet 5000 príslušníkov nebude dostatočný a mal by sa postupne navyšovať. Ozbrojené sily musia byť vybavené špičkovými schopnosťami a byť schopné zasiahnuť v krátkom čase a rýchlo reagovať na krízu.

EUROMIL podporuje, aby vojaci, príslušníci RDC (jednotky rýchleho nasadenia), ktorí pracujú, cvičia a sú nasadení spoločne, **mali rovnaké pracovné a sociálne práva a aby boli priamo zamestnaní EÚ** (podobne ako FRONTEx).

Zvýšené výdavky na obranu predstavujú príležitosť aj výzvu. Členské štáty budú môcť modernizovať svoje ozbrojené sily, získať nové spôsobilosti a budú schopné sa prispôbiť meniacim sa podmienkam. Na druhej strane obstarávanie zbraňových systémov individuálne predstavuje nebezpečenstvo fragmentácie. **Míňať viac je dôležité, míňať spoločne je nevyhnutné**.

EUROMIL sa stal neoddeliteľnou súčasťou európskeho klimatického paktu. Bude pokračovať implementácia „Plánu zmeny klímy a obrany“ na národné podmienky a do konca 2023 členské štáty prijmú „národné stratégie na prípravu ozbrojených síl na zmenu klímy“

V roku 2022 sa vytvorili **vhodné podmienky na posilnenie obranných spôsobilostí EÚ**.

Cieľom EUROMIL v roku 2023 bude zohľadnenie sociálnych a pracovných práv vojenského personálu. V tomto smere hlavná pozornosť bude venovaná RDC (jednotkám rýchleho nasadenia). V budúcich rokoch sa bude zvyšovať sociálny faktor ozbrojených síl v Európe.

Zdroj: An overview of the year's developments in EU defence - www.euromil.org

Správu pripravil: plk. v.v. Ing. Eduard Csonga, viceprezident ZV SR pre záhr.aktivity 12.12.2022